

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

โครงการโรงงานผลิตไวน์และเบียร์ (ส่วนขยายครั้งที่ 1) ของบริษัท ไทย สฟิรท์ อินดัสทรี จำกัด (ต่อไปจะเรียกว่า “บริษัทฯ” แทน) ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ปัจจุบันมีพื้นที่ 33.05 ไร่ โดยบริษัทฯ ได้เริ่มเปิดดำเนินการในพาณิชย์หลักตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546^{1/} ซึ่งในขณะนั้นบริษัทฯ ได้รับอนุญาตเฉพาะการผลิตไวน์ที่กำลังการผลิต 12,681,800 ลิตรต่อปี และต่อมาในปี พ.ศ. 2557 บริษัทฯ ได้มีการขอขยายกำลังการผลิตไวน์เพิ่มขึ้นเป็น 45,000,000 ลิตรต่อปี ซึ่งได้รับความเห็นชอบในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ตามหนังสือเลขที่ ทส 1009.3/6020 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2557

ต่อมาในปี พ.ศ. 2562 บริษัทฯ ได้มีการขอขยายกำลังการผลิตโดยเป็นการขอเพิ่มผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ คือ ผลิตภัณฑ์เบียร์ ที่กำลังการผลิต 10,000,000 ลิตรต่อปี และขอปรับลดกำลังการผลิตไวน์ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์เดิมคงเหลือ 40,000,000 ลิตรต่อปี (เดิม 45,000,000 ลิตรต่อปี) ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าวได้รับความเห็นชอบในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ภายใต้ชื่อ “โครงการโรงงานผลิตไวน์และเบียร์ (ส่วนขยายครั้งที่ 1)” จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ตามหนังสือเลขที่ ทส 1010.3/12093 ลงวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2562

สำหรับลักษณะการผลิตไวน์ (หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “สุราแช่ชนิดสุราผลไม้”) ของโครงการจะเป็นการนำวัตถุดิบหลักซึ่งประกอบด้วย น้ำผลไม้ และน้ำเชื่อม (น้ำตาลทรายผสมกับน้ำ) มาหมักด้วยสภาวะการผลิตที่เหมาะสมให้ได้ไวน์ตามเกรดผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ (ภายใต้กฎหมายหรือข้อกำหนดของกรมสรรพสามิต) ส่วนลักษณะการผลิตเบียร์ ของโครงการจะเป็นการใช้วัตถุดิบหลักซึ่งประกอบด้วยธัญพืชในกลุ่มข้าวมอลต์ และข้าวเจ้าในกระบวนการหมักและบ่มเบียร์ ร่วมกับฮอปส์ น้ำ และยีสต์ ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ไวน์และเบียร์ที่ผลิตได้จะจำหน่ายให้กับกลุ่มผู้บริโภคทั้งภายในและภายนอกประเทศต่อไป

หมายเหตุ : ^{1/}เมื่อปี พ.ศ. 2545 บริษัทฯ ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามกฎหมายกระทรวงอุตสาหกรรมออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 โดยจัดเป็นโรงงานลำดับที่ 18 ทั้งนี้ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในขณะนั้น (เมื่อปี พ.ศ. 2545) ไม่ได้กำหนดให้อุตสาหกรรมการผลิตไวน์ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด

1.2 ความเป็นมาของรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ

การจัดทำรายงานผลปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการฉบับนี้ เป็นการสรุปผลการดำเนินการที่ผ่านมาในช่วงดำเนินการ ฉบับเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2565 ซึ่งบริษัทฯ ได้นำมาตรการฯ ที่ได้รับความเห็นชอบในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามหนังสือเลขที่ ทส 1010.3/12093 ลงวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2562 มายึดถือปฏิบัติ โดยบริษัทฯ ได้มอบหมายให้บริษัท เอ็นไอ เวิร์ค จำกัด (ต่อไปจะเรียกว่า “บริษัทที่ปรึกษา” แทน) เป็นผู้จัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ เพื่อเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.3 ขอบเขตการดำเนินงาน

1.3.1 มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทฯ ตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ตามที่ระบุไว้ในหนังสือเห็นชอบเลขที่ ทส 1010.3/12093 ลงวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2562 รวมทั้งรวบรวมเอกสารเพื่อเป็นหลักฐานประกอบรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมในประเด็นต่างๆ ได้แก่ มาตรการทั่วไป คุณภาพอากาศ ระดับเสียง คุณภาพน้ำ การใช้น้ำ การระบายน้ำ การจัดการของเสีย การคมนาคมขนส่ง สภาพสังคม-เศรษฐกิจ อาชีวอนามัยและความปลอดภัยสาธารณสุข และพื้นที่สีเขียวหรือแนวป้องกัน

1.3.2 มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ดำเนินการติดตามผลกระทบสิ่งแวดล้อมของบริษัทฯ ตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ตามที่ระบุไว้ในหนังสือเห็นชอบเลขที่ ทส 1010.3/12093 ลงวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2562 รวมทั้งรวบรวมเอกสารเพื่อเป็นหลักฐานประกอบรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมในประเด็นต่างๆ ได้แก่ คุณภาพอากาศ ระดับเสียง คุณภาพน้ำ อาชีวอนามัยและความปลอดภัย และการจัดการของเสีย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) คุณภาพอากาศในบรรยากาศ

ทำการตรวจวัดค่าฝุ่นละอองรวม (TSP) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM-10) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง และความเร็วและทิศทางลม โดยตรวจวัดจำนวน 4 สถานี ได้แก่ บริเวณโรงเรียนคลองพานทอง บริเวณชุมชนบ้านกลาง บริเวณวัดท่าข้ามเจริญศรัทธา และบริเวณบ้านบางไทร ซึ่งมาตรการกำหนดให้ทำการตรวจวัดปีละ 2 ครั้ง (ครั้งละ 7 วันต่อเนื่อง) สำหรับการดำเนินการช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมา มีการตรวจวัด 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 17-24 มีนาคม พ.ศ. 2565

2) คุณภาพอากาศจากแหล่งกำเนิด

ทำการตรวจวัดค่าฝุ่นละอองรวม (TSP) ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) และก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) โดยตรวจวัดจำนวน 3 สถานี ได้แก่ บริเวณปล่องหม้อไอน้ำใช้ก๊าซแอลพีจีเป็นเชื้อเพลิง (ชุดที่ 1) บริเวณปล่องหม้อไอน้ำใช้ก๊าซแอลพีจีเป็นเชื้อเพลิง (ชุดที่ 2) และบริเวณปล่องหม้อไอน้ำใช้น้ำมันเตาเป็นเชื้อเพลิง ซึ่งมาตรการกำหนดให้ทำการตรวจวัดปีละ 2 ครั้ง สำหรับการดำเนินการช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมา มีการตรวจวัด 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2565

3) ระดับเสียงทั่วไป

ทำการตรวจวัดค่าระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (L_{eq} 24 ชม.) ระดับเสียงพื้นฐาน (L₉₀) และระดับเสียงสูงสุด (L_{max}) โดยตรวจวัดจำนวน 4 สถานี ได้แก่ บริเวณริมรั้วโรงงานด้านทิศตะวันตก บริเวณโรงเรียนคลองพานทอง บริเวณอาคารพักอาศัย (ชุมชนบ้านบางไทร) ใกล้โครงการด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ และบริเวณริมรั้วโรงงานด้านทิศเหนือ ซึ่งมาตรการกำหนดให้ทำการตรวจวัดปีละ 2 ครั้ง (ครั้งละ 7 วันต่อเนื่อง) สำหรับการดำเนินการช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมา มีการตรวจวัด 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 17-24 มีนาคม พ.ศ. 2565

4) คุณภาพน้ำผิวดิน

ทำการตรวจวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) บีโอดี (BOD) ออกซิเจนละลายน้ำ (DO) คลอไรด์ (Cl) ของแข็งละลายน้ำทั้งหมด (TDS) คลอรีนอิสระ (Free Chlorine) ไนเตรต-ไนโตรเจน (NO₃) แอมโมเนีย-ไนโตรเจน (NH₃) แบคทีเรียโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria) และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Facal Coliform Bacteria) ซึ่งมาตรการกำหนดให้ทำการตรวจวัดปีละ 2 ครั้ง จำนวน 3 สถานี ได้แก่ คลองตาเพิ่ม ช่วงต้นบริเวณก่อนถึงพื้นที่โครงการ คลองตาเพิ่มช่วงกลางบริเวณหลังผ่านพื้นที่โครงการ และคลองตาเพิ่ม ช่วงท้ายก่อนเชื่อมกับคลองพานทอง สำหรับการดำเนินการช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมา มีการตรวจวัด 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2565

5) คุณภาพน้ำทิ้ง

ทำการตรวจวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) บีโอดี (BOD) ซีโอดี (COD) ของแข็งแขวนลอย (SS) ของแข็งละลายน้ำทั้งหมด (TDS) ที่เคเอ็น (TKN) คลอไรด์ (Cl) คลอรีนอิสระ (Free Chlorine) และน้ำมัน และไขมัน (Oil and Grease) ซึ่งมาตรการกำหนดให้ทำการตรวจวัดเดือนละ 1 ครั้ง บริเวณบ่อกักน้ำทิ้งของโครงการ สำหรับการดำเนินการช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมามีการตรวจวัด 6 ครั้ง

6) คุณภาพน้ำบริเวณบ่อบำบัดน้ำ

ทำการตรวจวัดค่าบีโอดี (BOD) ซีโอดี (COD) ของแข็งแขวนลอย (SS) ที่เคเอ็น (TKN) น้ำมันและไขมัน (Oil and Grease) แบคทีเรียโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria) และแบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (Facal Coliform Bacteria) ซึ่งมาตรการกำหนดให้ทำการตรวจวัดปีละ 2 ครั้ง บริเวณบ่อบำบัดน้ำของโครงการ สำหรับการดำเนินการช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมามีการตรวจวัด 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2565

7) คุณภาพน้ำใต้ดิน

ทำการตรวจวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) คลอไรด์ (Cl) ความกระด้าง (Hardness) ของแข็งทั้งหมด (TS) แบคทีเรียโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria) แบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (Facal Coliform Bacteria) และไนเตรต-ไนโตรเจน (NO_3) ซึ่งมาตรการกำหนดให้ทำการตรวจวัดปีละ 2 ครั้ง จำนวน 3 สถานี ได้แก่ บ่อสังเกตการณ์ในทิศทางลาดเอียงขึ้น (Upgradient) ของการไหลของน้ำใต้ดิน จำนวน 1 บ่อ และบ่อสังเกตการณ์ในทิศทางลาดเอียงลง (Downgradient) ของการไหลของน้ำใต้ดิน จำนวน 2 บ่อ อย่างไรก็ตามโครงการอยู่ระหว่างการจัดซื้อ-จัดจ้างในการดำเนินการดังกล่าว และมีแผนจะดำเนินการตรวจวัดคุณภาพน้ำใต้ดินในช่วงปลายปี พ.ศ. 2565 ซึ่งจะรายงานผลให้ทราบในรายงานฯ ฉบับถัดไป

8) คุณภาพดิน

ทำการตรวจวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) สภาพการนำไฟฟ้า และอัตราการดูดซับซีโอไซด์ ซึ่งมาตรการกำหนดให้ทำการตรวจวัดปีละ 1 ครั้ง จำนวน 2 สถานี ได้แก่ บริเวณพื้นที่ปลูกยูคาลิปตัสก่อนถึงระบบบำบัดน้ำเสีย และบริเวณพื้นที่ปลูกยูคาลิปตัสท้ายระบบบำบัดน้ำเสีย โดยมีการตรวจวัดครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ส่วนในปี พ.ศ. 2565 มีแผนจะดำเนินการตรวจวัดคุณภาพดินในช่วงปลายปี ซึ่งจะรายงานผลให้ทราบในรายงานฯ ฉบับถัดไป

9) การตรวจวัดระดับความร้อนในสถานที่ทำงาน

ทำการตรวจวัดค่าความร้อน ในรูปของเวทบัลบ์โกลบ (WBGT) ซึ่งมาตรการกำหนดให้ทำการตรวจวัดปีละ 2 ครั้ง จำนวน 2 สถานี ได้แก่ บริเวณพื้นที่อาคารหม้อไอน้ำ และบริเวณพื้นที่อาคารหม้อต้ม สำหรับการดำเนินการช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมามีการตรวจวัด 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2565

10) การตรวจวัดคุณภาพอากาศในสถานที่ทำงาน

ทำการตรวจวัดค่าความเข้มข้นของฝุ่นละอองรวม (Total Dust) ซึ่งมาตรการกำหนดให้ทำการตรวจวัดปีละ 2 ครั้ง จำนวน 2 สถานี ได้แก่ บริเวณพื้นที่ไม่วัตถุดิบ และบริเวณพื้นที่หม้อไอน้ำ สำหรับการดำเนินการช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมามีการตรวจวัด 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2565

11) การตรวจวัดระดับเสียงในสถานที่ทำงาน

ทำการตรวจวัดค่าระดับเสียงเฉลี่ย 8 ชั่วโมง (Leq-8 hr.) ซึ่งมาตรการกำหนดให้ทำการตรวจวัดปีละ 2 ครั้ง จำนวน 3 สถานี ได้แก่ บริเวณพื้นที่หม้อไอน้ำ บริเวณพื้นที่บรรจุขวดผลิตภัณฑ์ และบริเวณพื้นที่ไม่วัตถุดิบ สำหรับการดำเนินการช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมามีการตรวจวัด 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2565

12) การตรวจวัดระดับเสียงสะสมของพนักงาน

ทำการตรวจวัดค่าระดับเสียงสะสมตลอดเวลาทำงานของพนักงาน ซึ่งมาตรการกำหนดให้ทำการตรวจวัดปีละ 2 ครั้ง จำนวน 7 สถานี ได้แก่ บริเวณหม้อไอน้ำ 1, บริเวณหม้อไอน้ำ 2, บริเวณบรรจุภัณฑ์ 1, บริเวณบรรจุภัณฑ์ 2, บริเวณบรรจุภัณฑ์ 3, บริเวณบรรจุภัณฑ์ 4 และบริเวณเครื่องไม่มอลต์ สำหรับการดำเนินการช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมามีการตรวจวัด 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2565

13) การตรวจวัดแสงสว่างในสถานที่ทำงาน

ทำการตรวจวัดความเข้มของแสงสว่าง ซึ่งมาตรการกำหนดให้ทำการตรวจวัดปีละ 2 ครั้ง จำนวน 3 สถานี ได้แก่ บริเวณพื้นที่ส่วนการผลิต บริเวณอาคารสำนักงาน และบริเวณห้องควบคุมการผลิต สำหรับการดำเนินการช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมามีการตรวจวัด 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2565